

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtiotieteiden tutkimuskeskus

Kirjaamo@minedu.fi

Lausuntopyyntö 22.6.2020; (VN/14518/2020)

HE, Hallituksen esitys eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Rahoituslain muutokset ja uudistamistarve

Pidämme esitystä rahoituslain muuttamisesta perusteltuna siten että jatkossa rahoituksen suhteelliset osuudet olisivat: perusrahoitus 70%, suoritusrahoitus 20% ja vaikuttavuusrahoitus 10%. Edelleen esitämme että valtionosuusrahoituksesta suurin osa jaettaisiin perusrahoituksen kautta, mikä antaisi koulutuksen järjestäjille paremmat mahdollisuudet ennakoida rahoituksen tason kehittymistä. Rahoitusosuuksien suhteelliset osuudet olisi perusteltua säilyttää edellä mainitulla tasolla myös sen vuoksi että vaikuttavuusrahoituksen osatekijöiden asema ja vaihtelu ovat vielä osin tuntemattomia. Tarvitsemme lisätietoja vaikuttavuuskriteereiden soveltamisesta ennen kuin rahoituskriteereiden tarkka taso voidaan vahvistaa.

Kokonaisuutena rahoituslakia ja rahoitustasoja tulisi tarkistaa ja uudistaa siihen suuntaan että aikuisväestölle suunnattujen jatkuvan oppimisen koulutuspalveluiden toteuttaminen olisi mahdollista joustavasti. Nykyinen jatkotutkintojen (at ja eat) rahoituksen taso, erityisesti alaa vaihtaville henkilöille joilla on jo aiemmin hankittu toisen asteen koulutus muulta alalta, on suhteellisesti ottaen niin alhainen että se vaikuttaa jatkuvaa oppimista tukevien koulutuspalvelujen tarjonnan kaventumiseen.

Kuorma-auto ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyyden muutosesitys

Kannatamme esitettyä muutosta olemassaoleviin lakeihin, sen avulla työelämälähtöinen toiminta ja yhteistyö työnantajien kanssa saadaan toteutettua joustavammin. Näin voidaan parantaa ja nopeuttaa osaavan työvoiman kouluttamisen toimintamalleja ja prosesseja.

Opinto- ja tutkintorekisterin muutokset

Opinto- ja tutkintorekisterin muutoksia tulisi tarkastella laaja-alaisemmin niin koulutuksen järjestäjän, opiskelijan kuin työnantajien (työssäoppimispaikat, työpaikkaohjaajat) välisen tiedonhallinnan ja tarpeellisten rekistereiden näkökulmista. Järjestelmien toteuttamisessa voidaan hyödyntää erilaisia teknologioita ja ratkaisuja. Kokemus on osoittanut että varsinkin nuoret opiskelijat eivät käytä aktiivisesti sähköpostia, vaikka siihen olisi oppilaitosten puolesta ohjattukin.

Pidämme tarkoituksenmukaisena että opintojen aikana tulee hyödyntää tietoja ja tietovarantoja mtikä pysyisivät samoina koko koulutuksen keston ajan. Opiskelijoille tulee luoda myös tietovarantojen hyödyntämistä tukevia ratkaisuja kuten vaikkapa tekstiviestikyselyjen ja muistutusten välittämistä palautetiedon keräämisessä. Työelämäpainotteisen koulutuksen toteutuskeinojen ja ratkaisujen tulee olla osaltaan vaativia ja kasvatuksellisia, missä työelämässä välttämättömien yhteyskäytäntöjen ylläpitoon ja soveltamiseen kouluttaudutaan opintojen aikana, mihin sisältyvät hyvät käytännöt ajantasaisten yhteystietojen ylläpitämiseksi. Oppilaitoksissa sovellettavien ratkaisujen tulee olla tietosuojadirektiivin vaatimusten mukaisia ylläpidettyjen tietovarantojen ja toimintamallien osalta.

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen uudistaminen

Koulutuksen järjestäjän toiminnan kannalta rahoituksen taso ja ennakoitavuus ovat ratkaisevan tärkeässä asemassa toiminnan sujuvuuden ja palvelukyvyyn suhteen. Korostamme sitä että vuoden lopulla tehtävä rahoituspäätös sisältäisi pääosan rahoituksesta tulevalle vuodelle. Toimintavuoden aikana jaettava rahoitus ja sen käyttö saadaan hyödynnettyä usein niin että rahoituksen vaikutus jakaantuu useamman toimintavuoden ajalle. Tällaisissa tapauksissa erityisesti loppuvuodesta saatava lisärahoitus saadaan usein käyttöön myöhemmin kuin rahoituksen jakamisessa on ollut tarkoitus. Rahoitushakujen ennakoitavuus ja hankkeiden ajanmukainen toteuttaminen on tärkeitä. Tältä kannalta Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisema ammatillisen koulutuksen rahoituksen vuosikello on tärkeä keino tiedottaa kokonaisuudesta tulevan ja kuluvan vuoden rahoitukseen liittyvistä asioista.

Esitämme että ammatillisen koulutuksen rahoituskorien sisältöä ja rahoitustasoja tutkinnoittain tarkasteltaisiin 2-3 vuoden välein. Vuoden 2018 alusta alkaen on kertynyt tietoa eri alojen koulutuksen ja tutkintojen järjestämiskustannuksista. Rahoitustasojen ja korien sisältöjen päivitystarvetta tulisi arvioida toistuvasti. Toivomme että tässä asiassa tullaan kuulemaan koulutuksen järjestäjiä ja työelämätoimikuntia, sekä muita keskeisiä sidosryhmiä.

Kokkolassa 17.8.2020.

Ystävällisin terveisin,

Ari Maunuksela
Koulutusyhtymän johtaja
Puh. 050-386 5939
Sähköposti: ari.maunuksela@kpedu.fi

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
Närvilänkatu 8
67100 Kokkola